

بررسی تأثیر مدیریت سود و استراتژی تجاری بر ریسک ورشکستگی (مطالعه موردی: شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران)

علی پژوهشگر^۱، مرجان رشید^۲، محبوبه محمدی^۳

۱. کارشناس ارشد حسابداری، دانشگاه علامه محدث نوری مازندران (نویسنده مسئول)

apazhuyan@gmail.com

۲. کارشناس ارشد حسابداری، دانشگاه علامه محدث نوری مازندران

marjan.rashid.1365@gmail.com

۳. کارشناس ارشد حسابداری، دانشگاه علامه محدث نوری مازندران

mahbobeh.mohamadei@gmail.com

چکیده

این پژوهش تأثیر مدیریت سود و استراتژی تجارت را بر ریسک ورشکستگی در شرکت‌های عضو بورس اوراق بهادار تهران مورد بررسی قرار می‌دهد. برای اندازه‌گیری مدیریت سود از معادله سود مبتنی بر ارقام تعهدی با استفاده از مدل جونز اصلاحی و برای اندازه‌گیری تأثیر استراتژی تجارت، از شاخص‌های رهبری هزینه و استراتژی تمایز استفاده شد و برای اندازه‌گیری متغیر ریسک ورشکستگی به صورت کمی از روش آلتمن Z استفاده شده است. این پژوهش از لحاظ هدف، کاربردی و از لحاظ ماهیت، توصیفی همبستگی است و به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها و استخراج نتایج پژوهش از نرم افزار ایویوز استفاده شد. برای آزمون فرضیه‌ها تعداد نمونه ۷۸۰ مشاهده طی دوره پنج ساله از سال ۱۳۹۴-۱۳۹۸ انتخاب شده است. نتایج نشان می‌دهد که مدیریت سود بر ریسک ورشکستگی تأثیر معناداری دارد و این نوع رابطه از نوع مثبت و مستقیم می‌باشد. از طرفی نتایج نشان داد که استراتژی تمایز بر ریسک ورشکستگی تأثیر منفی و معناداری دارد و همچنین تأثیر استراتژی رهبری هزینه بر ریسک ورشکستگی نیز منفی و معنی‌دار است، بدین معنا که با افزایش استراتژی رهبری هزینه و استراتژی تمایز، ریسک ورشکستگی نیز کاهش می‌یابد.

واژگان کلیدی: مدیریت سود، ریسک ورشکستگی، استراتژی تجاری.